

Nyílt levél

dr. Genersich Gusztáv egyetemi m. tanár urhoz.

Az „Értesítő“ legutóbbi számában „Adatok az intubatio hasznavehetőségéhez“ című dolgozatának harmadik fejezetében, felemlíti a doktor úr a dr. BEREND Miklós és köztem a *Gyógyászat* 1899. évi számaiban lefolyt vitát.

Daczára annak, hogy e fejezet kritikája igen hálás szerep lenne, még sem e zélemből veszem fel tollamat. Mert nem érdektelen az, hogy GENERSICH m. tanár, az intubatoról a magángyakorlatban írván, kimondja azt, hogy „minden beteg, ki otthon kezelhető, otthon látandó el“ s elismeri, hogy „a mai gyakorlat szerint a körorvos *mértföldeket* utazik“ s ő maga ez alkalommal tárgyalt három betegéből egyet „*ovatos-ságból és mivel lakása rendelő helyiségetől 2 kilométeren túl volt kórházba szállított*“ s a ki szerint az intubálás sikere csak is annak tudásától függ, mert *elvégezhető ez akkor is, ha csak egyetlen orvos is kezeli a beteget*“ s mégis „világos, hogy a *kezelés pontossága és a felügyelet gyakorlása egyenes arányban áll az orvosok számával* s ha két orvos ki intubálni tud, rendelkezésre áll, akkor irrelevans dolog, valjon kórházba vagy privat praxisban van-e a beteg“, ugyan-csak GENERSICH m. tanár kijelenti azt is, hogy „teljesen megvolnék elégedve, ha a körorvos csupán BORBÉLY tagtárs úr által megszabott szűk keretben végezne intubatiót, ha t. i. intubálna és az intubált beteget a legközelebbi kórházba szállíttatná.“ Ezekkel GENERSICH dr. mind végsőapást óhajt mérni az én 1899-ben felállított nézetemre, *midőn is kimondottam azt, hogy intubáltassék a beteg, de ezután szállíttassék k'rodára.* Ezen tételemet én tisztán az egyedül álló kartársak helyzetét ismerve állítottam fel, ennek kifejezést is adtam akkor, midőn a következőket írtam: „...ám, gondolja akárki, ezen könnyű segíteni, egyszerűen elküld maga helyett egy collegát, de erre én azt kérdezem, valjon hány körorvos van azon helyzetben, hogy lakóhelyén kartársa legyen? azt hiszem a többség egyedül áll.“ GENERSICH m. tanár egyetemi központon orvos, itt pedig sok olyan fiatal kartárs van, kik

gyakorlati tovább képzésükért maradtak az egyetem közelében, mégis GENERSICH m. tanár elismeri, sőt mondja azt, hogy daczára annak, hogy ő 1894-től intubál, mégis 1898-ig „segédet“ nem nevelhetett magának; mit csináljon akkor egy falusi körorvos? De hagyjuk ezt, legelméőbb GENERSICH érvének folytatása, mikor az intubált beteg kórházba szállítását ajánlva evvel érvel: „mert ekkor a beteg tényleg kórházba kerülne s egy része meggyógyíthatnák.“ Köszönöm doktor úr, hogy ön a szakember, a kolozsvári tud. egyetemen a gyermekgyógyászat m. tanára, tételemet így czáfolta meg.

Én, ezeket nem akarom bővebben tárgyalni, de GENERSICH m. tanár úr egy állításra is elragadtatta magát, u. is ezt mondja: „ilyen formán a körorvos uraknak is, *kikről egyébként sokkal többet tartok, mint BORBÉLY tagtárs úr* stb.“, hát kérem tételemnek ezt a védelmét köszönöm, de visszautasítom. Sem első közleményemben („Intubatio vagy tracheotomia végeztessék-e kórházon kívüli gyakorlatban croupus laryngostenosisnál?“), sem a BEREND-del való vitatkozásunk során (lásd Gyógyászat 1899. 420., 421., 422., 521 lapjain) kartársról kicsinylőleg vagy plane lenézőleg nem nyilatkoztam, mindig concedalom s concedaltam azt, hogy a hivatali állás még nem teszi azt, hogy valaki tudjon vagy ne tudjon intubálni. Szükségtelen volt tehát GENERSICH m. tanár úrnak idézett állítását közrebocsátani, annál inkább reám erőszakolni, mert a doktor úr nézete részemről sem a múltban, sem a jelenben nem áll s nem állott fenn.

Torda, 1902. május 25.

DR. BORBÉLY SAMU.

Válasz Dr. Borbély Samu tordai műtőorvos úrnak hozzám intézett „nyílt levelére.“

BORBÉLY dr. úr egy időben utazott, látott és írt és sorra vevén az orvosi s főleg sebészti tudomány vezérlő eszméit, azokról cikkekett bocsátott közre. Ezekben apodicticus biztossággal oly kijelentéseket tett, melyek illetékes körökben heves ellenzésre találtak.

Igy volt ez az intubatoról szóló czikkével is. Az intubatióval legtöbbet foglalkozó gyermekgyógyászok 1899-ben Budapesten a gyermekvédő congressuson együtt lévén, kezükbe kapták BORBÉLY dr. úrnak cikkét és ott elhatározottak, hogy azt az intubatio érdekében szó nélkül hagyni nem lehet. A válasz megírására engem jelöltek ki. Én akkor tekintettel arra a személyeskedő hangra, melyet BORBÉLY dr. úr már HÜLTLE HÜMÉR dr.-ral folytatott vitájában használt, a megbízatást nem fogadtam el.

1901. szeptember havában szakosztályunk ülést tartott és arra én az intubatio hasznavehetőségéről jelentettem be egy előadást. Ekkor